

1. Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringstaker eller den sikrede slik det står i forsikringsbeviset

Er familie medforsikret, gjelder forsikringen i tillegg for:

- Ektefelle
- Samboer
- Sikredes egne barn, fosterbarn og barn sikrede har vergeansvar for
- Barnebarn og oldebarn som reiser alene sammen med sikrede
- Barn som tilhører forsikringstakers/sikredes husstand og som har folkeregistrert adresse hos en av foreldrene
- Barn er forsikret frem til 21 år

Sikrede skal være medlem av norsk folketrygd eller ha de syketrygderettigheter som EØS-avtalen gir. I tillegg skal sikrede ha fast bostedsadresse i Norden, registrert i et av de nordiske folkeregistrene.

Når det er inngått avtale for de som tjenestegjør utenfor Norden gjelder følgende:

Forsikringen gjelder også for personer som midlertidig tjenestegjør utenfor Norden og som skal returnere til sitt faste eller midlertidig bosted etter reisen. Forutsetter medlemskap i Norsk folketrygd. Reisen starter på det tidspunkt man reiser fra fast bostedsadresse utenfor Norden og avsluttes når man er tilbake.

Med midlertidig tjenestegjøring menes personer ved norske diplomatiske og konsulære stasjoner utsendt til stillingen av norsk utenriksmyndighet, og militært personell som er beordret til tjeneste i utlandet.

2. Hvor forsikringen gjelder

I hele verden.

Ansvars- og rettshjelpsforsikringen gjelder kun på reiser utenfor Norden.

Forsikringen gjelder ikke

- På fast arbeidssted i arbeidstiden i Norden. Med fast arbeidssted menes det sted hvor man utfører sitt regelmessige arbeid
- På undervisnings-/studiested i Norden, inkludert barnehage, i undervisnings-/studietiden og i militærtjeneste
- Opphold i høyder over 6 000 meters høyde
- Ved deltakelse i ekspedisjoner, det vil si spesielt risikofylte turer/opphold til steder hvor det er dårlig infrastruktur, langt til nærmeste sykehus eller vanskelig å få tak i helsepersonell eller transport.
- Eksempler på ekspedisjoner er: turer til Arktis, Antarktis, Sibir, Amazonas, Himalaya, Andesfjellene, Nord-Canadas villmark, skitur over Grønland, sykkel/rally gjennom Sahara
- Reiser til områder som Utenriksdepartementet fraråder reise til eller opphold i

3. Når forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i den perioden som står oppgitt i forsikringsbeviset, og forsikringen er begrenset til et avtalt antall reisedøgn per reise. Avtalte antall reisedøgn står i forsikringsbeviset.

Forsikringen må være avtalt før reisen starter. En reise starter på det tidspunkt man reiser fra fast bostedsadresse i Norden og avsluttes når man er tilbake.

Avbestillingsforsikringen dekker avbestilling før avreisedato, og dekker kun avbestilling som følge av forhold inntruffet i perioden forsikringen gjelder, se punkt 12.

Ulykkesforsikringen gjelder hele døgnet, også når sikrede ikke er på reise. Ulykkesforsikringen opphører ved fylte 75 år.

4. Hva forsikringen ikke omfatter

Forsikringen omfatter ikke tap, skade og utgifter som direkte eller indirekte har sammenheng med:

- Forhold utenfor selskapets kontroll (force majeure), som for eksempel streik, lockout eller annen form for arbeidskonflikt eller politiske demonstrasjoner
- Konkurs
- Tapt arbeidsfortjeneste, uansett årsak
- Sykdom/skade som sikrede har pådratt seg ved bruk av sovemidler, berusende, narkotiske eller smertestillende midler.
- Sykdom/skade oppstått ved frivillig deltakelse i slagsmål eller ved utførelse av en forbrytelse
- Selvmord eller forsøk på selvmord
- Utgifter ved søk, lete-/redningsaksjoner

Fremtind

5. Definisjoner

- **Forsikringstaker:** den som inngår en individuell eller kollektiv forsikringsavtale med selskapet
- **Sikrede:** den som i følge forsikringsavtalen vil ha krav på erstatning eller forsikringssum. I ansvarsforsikring er sikrede den hvis erstatningsansvar er omfattet
- **Nærmeste familie:** ektefelle/samboer, barn og barnebarn, foreldre og besteforeldre, søsken, svigerforeldre, svigerbarn, svoger og svigerinne
- **Ektefelle:** ektefelle i henhold til lov om ekteskap og som har samme faste bostedsadresse som sikrede i Norden registrert i ett av de nordiske folkeregistrene. En person regnes ikke som ektefelle lenger enn til det tidspunkt det er avsagt dom for, eller gitt bevilling til, separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.
- **Samboer:** den person som forsikringstaker lever i et ekteskaplig forhold med og har samme faste bostedsadresse som sikrede i Norden registrert i ett av de nordiske folkeregistrene
- **Barn:** Forsikringstakers egne barn og særkullsbarn, barnebarn og oldebarn, forsikringstakers ektefelles, samboers og partners særkullsbarn
- **Adoptivbarn** er medforsikret fra og med det tidspunkt den faktiske omsorgen er overtatt. Med den faktiske omsorgen menes; at adoptantene juridisk bindende har overtatt foreldreansvaret for barnet
- **Fosterbarn** må ha samme folkeregistrerte bostedsadresse som forsikringstaker
- **Barn født av surrogatmor** er medforsikret fra og med endelig utskrivelse fra sykehus etter fødselen. Utskrivelsen må ha skjedd i samråd med lege
- **Sikredes eneste reiseledsager:** person som er registrert som sikredes eneste reisefølge og som skal foreta hele reisen med sikrede
- **Ekspedisjon:** reiser til mer utilgjengelige områder, uten offentlig kommunikasjon eller med dårlig infrastruktur, som krever større og spesiell utrustning for et bestemt formål
- **Tjenestereise:** reiser i forbindelse med arbeidsoppdrag for arbeidsgiver i arbeidstiden
- **Trafikkuhell:** kollisjon, utforkjøring, grunnstøting og kantring når kjøretøy (bil, båt, sykkel) er i bruk, som for eksempel bil, båt og sykkel
- **Innsjekket bagasje:** Bagasje som sikrede mot kvittering har overlatt fly -/båt-/tog- og busselskap for transport
- **Reisegods:** Personlige eiendeler som du frakter med deg og som er til personlig bruk under reise og opphold. Inkludert er også ting som er lånt eller leid i henhold til skriftlig kontrakt/leieavtale
- **Epidemi/pandemi:** Smittsom alvorlig sykdom som sprer seg hurtig mellom mennesker
- **Brannskade:** Brann, nedsoting, direkte lynnedslag, eksplosjon. Med brann menes ild som er kommet løs
- **Vannskade:** Utstrømning fra bygnings rørledning eller vann som plutselig trenger inn fra terreng eller grunn
- **Naturskade:** Skade som direkte skyldes naturulykke som skred, storm, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. lov om naturskadeforsikring
- **Naturkatastrofe:** Plutselige og voldsomme naturkrefter av en helt ekstraordinær voldsomhet, styrke og utbredelse
- **Merutgifter:** utgifter som påløper på grunn av at et skade- tilfelle er inntruffet. Utgifter man ellers ikke ville ha hatt
- **Tyveri:** Borttagning av eiendeler sikrede har i sin besittelse
- **Verdigjenstander:** Ting som er kostbare eller tyveriutsatte. Eksempel; smykker, ur, edelstener, foto-/videoutstyr, mobil, datautstyr, pelsverk, kunstgjenstander
- **Små elektriske kjøretøy:** som har en fart over 20 km/t eller vekt over 70 kg. inkludert batterier
- **Organisert luftsport:** Luftsport som utøves i regi av nasjonalt eller internasjonalt forbund. F.eks. Norges Luftsportforbund
- **Uorganisert luftsport:** Luftsport som utøves i privat regi som en engangsaktivitet i forbindelse med en ferie- og fritidsreise. F.eks. et privat fallskjermhopp (ikke med bruk av wingsuit), hang- og paragliding eller luftballongferd
- **Ekstremспорт:** Idrett eller fritidsaktivitet hvor utøver tøyser fysiske grenser og/eller utsetter seg for relativ stor skaderisiko. Eksempel; friklating, basehopping, klippestuping, fallskjermhopp med bruk av wingsuit

6. Dobbelforsikring/regress

Hvis det er flere som er ansvarlig for sikredes skade, overtar selskapet rett til erstatning for det beløp sikrede har fått utbetalt fra selskapet.

Er det flere forsikringer som dekker samme tap/skade, kan sikrede velge hvilket forsikringsselskap sikrede vil bruke inntil tapet er dekket. Erstatningen utliknes forholdsmessig mellom selskapene etter omfanget av det enkelte selskapsansvar for tapet, jf. FAL § 6-3.

Har selskapet utbetalt erstatning for et tap/en skade som etter forsikringsavtalen ikke er omfattet, plikter sikrede, eller den sikrede kan identifiseres med, å betale erstatningen tilbake.

7. Hva forsikringen omfatter for reisegods

7.1 Reisegods

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none">• Personlige reisegods. Med personlig reisegods menes eiendeler sikrede har med seg på reise. Reisegods er også gjenstander sikrede har leid/lånt i henhold til skriftlig kontrakt inngått ved overtakelse av gjenstanden, før reisen er påbegynt.	<ul style="list-style-type: none">• Motorkjøretøy og campingvogn/tilhenger samt utstyr til dette• Kjøre/sikkerhetsutstyr til motorkjøretøy når dette er i bruk, eller når det oppbevares sammen med kjøretøyet• El-sparkesykkel og små elektriske kjøretøy

Fremtind

- Arbeidsgivers eiendeler sikrede er ansvarlig for, og har med seg på reisen
- Personlig reisegods sendt som innsjekket bagasje når sikrede reiser sammen med transportmiddelet

Følgende forsikringssummer gjelder

- Kontanter erstattes med inntil 10 000 kroner per person. Dokumentasjon må fremlegges.
- Tap av reisedokumenter/pass og nødvendige utgifter til reise og opphold erstattes med inntil 10 000 kroner
- Eiendeler tilhørende arbeidsgiver erstattes med inntil 40 000 kroner. Bekreftelse fra arbeidsgiver må fremvises.

Erstatningen er i tillegg begrenset til 40 000 kroner samlet per skadetilfelle for

- Smykker, klokker, pelsverk og bunad
- Elektronisk utstyr med tilbehør, for eksempel kamera, datamaskin, mobiltelefon og spill-/konsoll
- Musikkinstrumenter med tilbehør
- Sports-/fritidsutstyr
- Våpen med tilbehør
- Kjøreutstyr til motorkjøretøy
- Tyveri av sykkel utenfor kommunen sikrede er bosatt, har studiested eller arbeidssted

Enkeltgjenstander utover det som er nevnt ovenfor erstattes med inntil 40 000 kroner per gjenstand per skadetilfelle

- Båt med tilbehør. Kano, kajakk og seil-/surfebrett regnes ikke som båt
- Fallskjem-, basehoppstyr-, hang-/paraglider- og lignende med tilbehør
- Flyttegods
- Varer, vareprøver, verktøy og måleinstrumenter
- Tegninger, manuskripter, dokumenter/datafiler og rekonstruksjon av slike
- Verdipapirer og medlems-/adgangskort
- Software/programvare/lisenser
- Droner
- Gjenstander som er ført inn til Norge i strid med gjeldende toll-/avgiftsregler
- Eiendeler og dokumenter som kan erstattes på annen måte
- Sykkel under bruk
- Sykkel innenfor kommunen sikrede er bosatt, har studiested eller arbeidssted
- Nærings- og nytelsesmidler

7.2 Hvilke skader på reisegods som erstattes

Dekkes

- Tyveri av reisegods, jf. straffeloven §§ 321 og 322
Gjenstander som mistes/bortkommer og senere beholdes av en finner er ikke å anse som tyveri.
- Ran, jf. straffeloven §§ 321, 322 og 327
- Skadeverk, jf. straffeloven §§ 351 og 352
- Naturskade, jf. naturskadeloven
- Brann/nedsoting, eksplosjon, inntrenging av vann eller væske i bygning
- Trafikkuhell
- Kollisjon, grunnstøting og kantring med båt
- Tap av eller skade på innsjekket bagasje

Dekkes ikke

- Skade som skyldes mangelfull emballasje
- Følgeskade på gjenstander som skyldes at væske har rent ut, bederavelige varer, eller at gjenstander på grunn av sin tilstand/form har forårsaket skade
- Skade som består av riper, avskallinger, flekker og lignende
- Skader på innsjekket koffert, bag, barnevogn, barnesete, pulk, hundebur og lignende når transportøren er ansvarlig
- Skade som skyldes tingens egne mangler, feil eller svakheter, også dersom dette skyldes slitasje, bruk eller alder
- Skade som skyldes at gjenstander er mistet/gjenglemt/forlagt eller når skadeårsak er ukjent
- Økonomisk tap utover skade på gjenstandene
- Sykkel under bruk
- El-sykkel og små elektriske kjøretøy
- Utstyr for ski-, vann-, og luftsport under bruk

7.3 Annen skade reisegods

Dekkes

- Annen tilfeldig og plutselig fysisk skade på forsikrede gjenstander enn det som fremgår av punkt 7.2, erstattes med inntil 2 500 kroner samlet per skadetilfelle.

Dekkes ikke

- Mobiltelefon, datamaskin, lese- og nettbrett
- Sykkel under bruk
- El-sykkel og små elektriske kjøretøy
- Utstyr for ski-, vann-, og luftsport under bruk
- Fjernstyrte biler, modellfly og droner
- Skade som består av rift, hull, svimerker, hakk, riper, avskallinger, flekker og lignende
- Ting som er gjenglemt/forlatt, eller når skadeårsaken er ukjent

7.4 Erstatningsregler for reisegods

Fremtind

Skaden fastsettes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme, eller vesentlig samme stand som umiddelbart før skaden inntraff, ut i fra prisen på skadedagen. Gjenanskaffelsesprisen kan ikke settes høyere enn det selskapet må betale for gjenstanden. Verdien av gjenstanden etter skade trekkes fra.

Der det er angitt summen i forsikringsbeviset eller vilkår, erstattes skaden inntil de angitte summen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden, fratrukket gjenverdi etter skaden. Det gjøres fradrag for verdiøkning fordi brukt gjenstand erstattes med en ny. Fradrag gjøres for alder, bruk og nedsatt anvendelighet, og på grunnlag av gjenstandens antatte brukstid.

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det vi hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse. Ved reparasjon eller gjenanskaffelse, har vi rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes.

Gjenstander eieren har overdratt som brukt, enten ved arv, gave eller kjøp, erstattes med markedspris.

Selskapet kan kreve fremlagt kvittering. Eventuelt kontoutskrift eller garantibevis hvor kjøp eller kontantuttak fremgår.

7.4.1 Spesielle fradragregler for gjenstander anskaffet nytt

Gjenstander	Frdragfrie år:	Frdrag per påbegynt år, maks 80 %:
Mobiltelefon	1	20 %
Elektronisk utstyr med tilbehør	1	10 %
Sykkel	3	20 %
Briller	1	10 %

7.4.2 Smykker og edelt metall

Smykker og andre gjenstander av edelt metall, erstattes med gjenanskaffelsespris.

7.4.3 Samleinteresse

Gjenstander med samleinteresse, som antikviteter, kunstverk, tepper, våpen, mynt-, seddel- og frimerkesamlinger og lignende, erstattes etter sin omsetningsverdi som brukt.

7.4.4 Skjønn

Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, og beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller selskapet krever det. Reglene om skjønn i Generelle vilkår legges til grunn.

7.4.5 Gjenstander som kommer til rette

Kommer gjenstander til rette etter at erstatning er utbetalt, har sikrede rett til å kjøpe gjenstanden tilbake fra selskapet. Erstatningen må i så fall tilbakebetales til selskapet.

8. Hva forsikringen omfatter ved forsinkelse

8.1 Forsinket reisegods

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none">Nødvendige og dokumenterte utgifter til klær og toalettsaker i den tid bagasjen er savnet og når innsjekket bagasje er forsinket med minst 4 timer. Det stilles ikke krav til 4 timers forsinkelse ved jobbreiser.Leie av nødvendig barnevogn/sykkel/ski eller annet sportsutstyr i den tid bagasjen er savnet og når dette er forsinket med fly i minst 4 timer. <p>Forsinkelsen skal dokumenteres av transportør med PIR-rapport og erstattes med inntil 5 000 kroner per person</p>	<ul style="list-style-type: none">Forsinkelse på hjemreiseUtgifter andre aktører har erstatningsansvaret for

8.2 Forsinket fremmøte

Omfattes	Omfattes ikke
Hvis sikrede kommer for sent til forhåndsbetalt transport, erstattes nødvendige og dokumenterte reiseutgifter for å innhente det planlagte transportmidlet på den fastlagte	<ul style="list-style-type: none">Utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som flyselskapene selv har erstatningsansvaret for, jf. EU-direktiv 261/2004

Fremtind

reiseruten. Forsinkelsen må skyldes uforutsette værforhold, teknisk feil med transportmiddelet, nødlanding og/eller trafikkuhell med transportmiddelet sikrede reiser med:

- Nødvendige merutgifter til overnatting erstattes inntil 6 000 kroner per person, hvis det ikke er mulig å reise videre samme dag
- Merutgifter til innhenting av reisen dekkes dersom transportøren ikke klarer å innhente reiseruten innen 24 timer

Forsinkelsen skal dokumenteres av transportør, reisearrangør, bergingsselskap, hotell eller andre.

Sikrede skal ta kontakt med selskapet før bestilling av nye billetter

- Utgifter andre aktører har erstatningsansvaret for

8.3 Forsinket avgang

Omfattes

Hvis transportmiddelet sikrede skal reise med er forsinket, og det ikke er mulig å reise videre samme dag, og forsinkelsen skyldes uforutsette værforhold, teknisk feil med transportmiddelet, nødlanding og/eller trafikkuhell med transportmiddelet sikrede reiser med dekkes:

- Nødvendige og dokumenterte merutgifter til innhenting av den planlagte reiseruten eller overnatting. Erstatningen er inntil 6 000 kroner per skadetilfelle per sikrede
- Merutgifter til innhenting av reisen dekkes dersom transportøren ikke klarer å innhente reiseruten innen 24 timer
- Nødvendige og dokumenterte merutgifter til innkjøp av eventuelle klær og toalettsaker når flyselskapet ikke gir tilgang til ekspedert bagasje. Erstatningen er inntil 500 kroner per person dersom forsinkelsen medfører overnatting

Forsinkelsen skal dokumenteres av transportør, reisearrangør, bergingsselskap, hotell eller andre.

Sikrede skal ta kontakt med selskapet før bestilling av billetter

Omfattes ikke

- Utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som flyselskapene selv har erstatningsansvaret for, jf. EU-direktiv 261/2004

8.4 Forsinket ankomst

Omfattes

Ved forsinket ankomst med rutefly, charterreise eller reise arrangert av turoperatør som skyldes uforutsette værforhold eller teknisk feil erstatter selskapet

- Tapt ferie med inntil 500 kroner per påbegynt døgn per sikret, inntil 5 000 kroner per person
- Ubenyttede billetter til utflukter og arrangementer med inntil 2 000 kroner per person per skadetilfelle

Forsinkelsen må være mer enn 8 timer og skal dokumenteres skriftlig av reisearrangør.

Omfattes ikke

- Forsinkelse på hjemreise
- Utgifter andre aktører har erstatningsansvaret for
- Utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som flyselskapene selv har erstatningsansvaret for, jf. EU-direktiv 261/2004

9. Hva forsikringen omfatter ved skade på leiebil

9.1 Egenandel leiebil

Omfattes

- Forsikringen dekker egenandelen iht. kontrakt direkte med utleiefirma ved kaskoskade eller tyveri av leiebil (personbil) til bruk under den aktuelle ferie- eller tjenestereise

Det er en forutsetning at sikrede er oppført i leiebilavtalen.

Omfattes ikke

Egenandel ved skade på

- Helårsleid bil
- Leasingbil og langtidsleie
- Bil leid via bilpool
- Bil leid privat (privat leiekontrakt)
- Leiebil i forbindelse med flytting eller hjemkjøring av varer

Fremtind

Skriftlig avtale og krav fra godkjent utleiefirma må fremlegges.	<ul style="list-style-type: none">Leiebil sikrede har som følge av at egen bil er til service/ reparasjonFeilfyllingAndre kjøretøy som ikke er personbil
--	--

10. Hva forsikringen omfatter ved sykdom på reisen

10.1 Sykdom på reise som rammer sikrede

Omfattes	Omfattes ikke
<p>Ved akutt uventet sykdom, akutt forverring av kronisk sykdom eller ulykkesskade på reisen erstattes følgende nødvendige og dokumenterte merutgifter til:</p> <p>Medisinske utgifter</p> <ul style="list-style-type: none">SykehusoppholdLegehonorarUtstyr og medisinerTransport i forbindelse med ulykke og medisinsk behandlingUforutsett sykeopphold som følge av sengeleie etter legens instruks <p>Vi erstatter døgnpris for ubenyttede reisedager sett i forhold til reisens planlagte lengde. Alternativt kan vi erstatte reise tilbake til det sted der reisen ble avbrutt.</p> <p>Det erstattes inntil 2 000 kroner per person per døgn inntil reisens pris.</p> <p>Psykologisk førstehjelp</p> <ul style="list-style-type: none">Ved akutt psykisk krise som følge av at sikrede eller noen i sikredes reisefølge blir rammet av ran/overfall, ulykkesskade, naturkatastrofe eller terrorangrep. Erstatningen er inntil 25 000 kroner per skadetilfelle <p>Tannbehandling</p> <ul style="list-style-type: none">Tannlegebehandling som følge av ulykkesskade som må behandles på reisen. Erstatningen er inntil 5 000 kroner per skadetilfelle.Tannskader ved spising eller akutt uventet tannsykdom med inntil 1 000 kroner per skadetilfelle <p>Innhenting av fastlagt reiserute</p> <ul style="list-style-type: none">Merutgifter ved innhenting av fastsatt reiserute når lege har instruert at reisen ikke kan fortsette etter planen. Samlet erstatning er inntil 150 000 kroner per skadetilfelle. Sikrede skal ta kontakt med selskapet før kjøp av nye billetter <p>Tilkalling av nærmeste pårørende</p> <ul style="list-style-type: none">Rimelige merutgifter til reise og losji erstattes for inntil to av de nærmeste pårørende bosatt i Norden. Dersom inntil to medreisende blir værende igjen i stedet for at personer tilkalles, dekkes rimelige merutgifter til reise og losji.Ved sikredes uventede dødsfall på reisen erstattes utgifter til tilkallelse for inntil 2 personer i Norden for å ledsage hjemtransport av kiste/urneNødvendige merutgifter til telefonsamtaler med selskapet, sykehus/lege og SOS International AS med inntil 5 000 kroner per skadetilfelle.	<ul style="list-style-type: none">Utgifter som påløper etter at sikrede er kommet tilbake til fast bopel i NordenUtgifter som følge av sykdom eller skade som er kjent før avreisen hvis det allerede foreligger et behandlingsbehov og komplikasjoner/forverring vil kunne oppstå med stor grad av sannsynlighetUtgifter på grunn av sykdom som er kjent før avreiseNår reisen foretas for å konsultere lege eller få behandling/operasjon, eller hvis komplikasjoner/forverring oppstår i forbindelse med detteSykdom som er kjent før avreisen, når behandling/operasjon er planlagt/forespeilet, men av tids-/kapasitetsmessige eller andre grunner ikke er gjennomførtUtgifter i forbindelse med svangerskap fra og med uke 36 eller frivillig abortUtgifter til opphold og behandling ved private klinikker i NordenUtgifter til fortsatt opphold og behandling i utlandet når hjemtransport er medisinsk forsvarligUtgifter som følge av sykdom eller skade som skyldes aktiviteter som nevnt i punkt 11. Død/invaliditet ved ulykkesskade. Begrensningene gjelder også ved dødsfall.Tilkallelse erstattes ikke når det allerede er truffet bestemmelse om snarlig hjemtransport av sikredeTolketjenester og oversettelsesomkostninger av legedokumenter <p>Utgifter som skyldes følgende aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none">EkstremспортOrganisert luftsportParaskiingDykking dypere enn 40 meterBoksing, bryting, judo, karate og annen kamp- og selvforsvarssportBobsleigh-akingMotorsport og trening til eller deltakelse i hastighetsløp med båt eller motorkjøretøyEkspedisjonerUtøvelse av yrker med forhøyet ulykkesrisiko

10.2 Sykdom på reise som rammer ledsager

Omfattes	Omfattes ikke
	<ul style="list-style-type: none">Unntakene i punkt 10.1 gjelder også dette punktet

Fremtind

Hvis sikredes eneste reiseledsager rammes av akutt uventet sykdom, akutt forverring av kronisk sykdom, ulykkesskade, hjemkallelse eller dødsfall, erstattes sikredes merutgifter til:

- Hotellopphold
- Innhenting av fastsatt reiserute
- Hjemreise når reisen avbrytes
- Forsinket hjemreise. Se punkt 10.3
- Avbrutt reise. Se punkt 10.4

Samlet erstatning er inntil 50 000 kroner per skadetilfelle.

10.3 Hjemtransport

Omfattes

Nødvendige og dokumenterte merutgifter til hjemtransport til fast bopel som følge av

- Akutt uventet sykdom, akutt forverring av kronisk sykdom eller ulykkesskade som rammer sikrede på reisen
- Akutt uventet sykdom, akutt forverring av kronisk sykdom, alvorlig ulykkesskade eller dødsfall i nærmeste familie inntruffet etter at reisen startet.
- Medisinsk hjemtransport er dekket når det ikke kan gis nødvendig og tilstrekkelig behandling der sikrede befinner seg.
- Sikredes uventede død
- Alvorlig skade på sikredes bolig/forretning inntruffet etter avreisedato

Omfattes ikke

- Unntakene i punkt 10.1 gjelder også dette punktet

10.4 Avbrutt reise

Omfattes

Ved avbrutt reise på grunn av sykehusopphold og hjemtransport erstattes:

- Sikredes reisekostnader som er betalt før reisen startet. Med reisekostnader menes beløp som du har betalt før avreise og det beløp som du har forpliktet deg til å betale for transport, kost og losji, og som ikke blir refundert på annen måte.
- Ved bruk av egen bil erstattes kilometergodtgjørelse i henhold til statens satser for pasientreiser.

Avbrutt ferie grunnet medisinsk hjemtransport er kun dekket når hjemreisen er medisinsk nødvendig.

Vi erstatter døgnpris for ubenyttede reisedager sett i forhold til reisens planlagte lengde. Alternativt kan vi erstatte reise tilbake til det sted der reisen ble avbrutt.

Det erstattes inntil 2 000 kroner per person per døgn inntil reisens pris.

Erstatning dekkes for sikrede og sikredes eneste reiseledsager eller en medforsikret medreisende. Reiseledsager og medforsikret må ha gyldig reiseforsikring hos oss.

Erstatningen er personlig og kan ikke overdras eller arves.

Omfattes ikke

- Unntakene i punkt 10.1 gjelder også dette punktet
- Utgifter til visum og innreisetilatelse
- Kostnader for timeshareandel og annen eiendom
- Bonuspoeng, cashpoints, voucher og andre medlemsfordeler

10.5 Ubenyttede reisedager

Omfattes

Erstatning for reisedager som ikke er benyttet gis:

- Når sikrede innlegges på sykehus
- Ved ordinert sengeleie utenom sykehus som varer i 3 dager eller mer. Sengeleiet regnes fra dagen før det første legebesøket.

Omfattes ikke

- Unntakene i punkt 10.1 gjelder også dette punktet
- Kostnader for timeshareandeler og annen eiendom
- Bonuspoeng, cashpoints, voucher og andre medlemsfordeler

Fremtind

- Ved hjemtransport som følge av akutt uventet sykdom, akutt forverring av kronisk sykdom eller som følge av ulykkesskade som rammer sikrede på reise
- Ved hjemtransport på grunn av akutt sykdom, akutt forverring av kronisk sykdom, alvorlig ulykkesskade eller dødsfall i nærmeste familie inntruffet etter at reisen er startet
- Når sikredes eneste reiseledsager rammes av et forsikringstilfelle som beskrevet over

Vi erstatte døgnpris for ubenyttede reisedager sett i forhold til reisen planlagte lengde. Alternativt kan vi erstatte reise tilbake til det sted der reisen ble avbrutt.

Det erstattes inntil 2 000 kroner per person per døgn inntil reisen pris.

Erstatning dekkes for sikrede og sikredes eneste reiseledsager eller en medforsikret medreisende. Reiseledsager og medforsikret må ha gyldig forsikring hos oss.

Erstatningen er personlig og kan ikke overdras eller arves.

10.6 Ubenyttede billetter og arrangementer

Omfattes

- Betalte billetter til utflukter og arrangementer som sikrede ikke fikk benyttet fordi reisen ble avbrutt som følge av sykdom/ulykke erstattes. Erstatningen er inntil 2 000 kroner per person per skadetilfelle.

Omfattes ikke

- Unntakene i punkt 10.1 gjelder også dette punktet

10.7 Erstatningsregler for sykdom på reise

10.7.1 Forhåndsgodkjennelse

Dersom sikrede blir syk på reise skal selskapet eller døgnåpen alarmsentral SOS International kontaktes snarest på telefon +47 22 96 50 45. Alle sykehusinnleggelse, eventuelle endringer av hjemreise som skyldes sykdom og tilkalling skal avklares med selskapet og/eller SOS International på forhånd. Dette gjelder også de tilfellene hvor utgiftene til sykehusopphold/ behandling antas å overstige 5 000 kroner.

10.7.2 Dokumentasjonsplikt

Ta vare på all dokumentasjon (dette kan være kvitteringer og bekreftelse fra lege på stedet) i saken da det er sikrede som må legge frem de dokumentene som selskapet trenger for å vurdere om du har krav på erstatning, og eventuelt hvor mye. Dette gjelder også for ubenyttede billetter og arrangementer.

10.7.3 Behandlingstid og hjemtransport

Erstatning for en og samme sykdom/ulykkesskade hvor det kreves fortløpende behandling, begrenses til de første 30 døgn etter første legebesøk. Hvis hjemtransport ikke er medisinsk forsvarlig, kan fristen fravikes. Vi forbeholder oss retten til å kunne henvise sikrede til den lege/det sykehus som skal benyttes. Vi har rett til å innhente opplysninger fra for eksempel leger, sykehus og andre, som er nødvendige for behandling av skadetilfellet.

Hvis hjemtransport kan skje med ordinære transportmidler, erstattes utgifter når det er nødvendig å disponere ekstra sete i fly, annen klasse enn forutsatt, ekstra soveplass og lignende. Hvis det er nødvendig med reisefølge, erstattes også tilsvarende utgifter dette medfører for én person.

11. Hva forsikringen omfatter ved ulykke

11.1 Død/invaliditet ved ulykkesskade

Omfattes

- Ulykkesskade forårsaket av en plutselig ytre og uforutsett fysisk begivenhet (ulykkestilfelle) som rammer forsikrede i forsikringstiden. Psykisk skade regnes ikke som ulykkesskade med mindre det ved samme ulykkestilfelle er oppstått en skade på kroppen som medfører erstatningsmessig invaliditet.

Ulykkesforsikringen omfatter ulykkesskade med følgende forsikringssummer per person

Omfattes ikke

- Ekstremспорт
- Organisert luftsport
- Paraskiing
- Dykking dypere enn 40 meter
- Boksing, bryting, judo, karate og annen kamp- og selvforsvarssport
- Bobsleigh-aking

Fremtind

Hvem:	100 % varig medisinsk invaliditet:	Død:	Behandlingsutgifter:
Barn inntil fylte 21 år	700 000 kr	150 000 kr	5 %
21 - 70 år	500 000 kr	500 000 kr	5 %
70 - 75 år	100 000 kr	100 000 kr	5 %

Behandlingsutgifter erstattes med inntil 5 % av forsikringssummen ved medisinsk invaliditet.

- Motorsport og trening til eller deltakelse i hastighetsløp med båt eller motorkjøretøyekepedisjoner
- Idrett som gir forsikrede bruttoinntekt og/eller sponsormidler på mer enn 1 G per år
- Utøvelse av yrker med forhøyet ulykkesrisiko
- Trening til eller deltakelse i organiserte idrettskonkurranser

Unntakene over gjelder ikke barn under 16 år

- Skade du blir påført i arbeidstiden, på arbeidsplassen og som dekkes gjennom Lov om yrkesskadeforsikring

Skade som skyldes:

- Sykdom, besvimelse eller sykkelig tilstand/disposisjon
- Psykiske skader med mindre det samtidig er påført fysisk skade som medfører medisinsk invaliditet
- Medisinske komplikasjoner som følge av undersøkelse eller behandling eller frivillig inntak av medikamenter. Forsikringen dekker likevel skade som følge av behandling foreskrevet av lege på grunn av en erstatningsmessig ulykkeskade.
- Arr og vansiring som gir en invaliditetsgrad mindre enn 15 %
- Flåttbitt
- Smitte gjennom bakterier, virus og innsekt- stikk/bitt
- Kriminell handling
- Deltakelse i slagsmål, hvis ikke deltakelsen skyldes nødverge
- Forgiftning gjennom mat, drikke og nytelsesmidler
- Sovemidler, smertestillende, alkohol og narkotiske midler

Unntakene i de tre siste punktene ovenfor, gjelder ikke for barn under 16 år.

11.2 Behandling- og reiseutgifter som følge av ulykkeskade

Omfattes

Følgende utgifter til nødvendig behandling i Norden erstattes inntil 2 år fra skadedagen:

- Forbindingssaker og medisin foreskrevet av lege eller tannlege
- Tannproteser
- Behandling og opphold på sykehus
- Behandling av kiropraktor, naprapat, osteopat og fysioterapeut foreskrevet av lege
- Lege- og tannlegeutgifter
- Ved tannskade hos barn erstattes utgifter til permanent tannbehandling (bro, krone og lignende) inntil 2 år fra skadedagen. Dersom behandling må utsettes på grunn av alder skal oppgjør finne sted senest innen fylte 23 år.
- Reise til og fra hjemstedet for behandling med rimligste transportmiddel. Ved bruk av egen bil erstattes kilometergodtgjørelse i henhold til statens satser for pasientreiser.

Omfattes ikke

- Utgifter som kan kreves erstattet av andre
- Tannskade som følge av spising
- Utgifter til behandling på private sykehus eller hos privatpraktiserende leger uten offentlig refusjonsrett erstattes ikke uten særskilt avtale med selskapet
- Utgifter under 1 000 kroner
- Osteopat som ikke er medlem av Norsk Osteopatforbund
- Naprapat som ikke er medlem av Norges Naprapatforbund
- Utgifter til hjelpemidler

11.3 Definisjoner

11.3.1 Livsvarig medisinsk invaliditet

Med varig medisinsk invaliditet menes skade på kroppen vurdert uavhengig av skadelidtes arbeidsevne. Invaliditeten fastsettes uavhengig av yrke, sosial status og individuelle anlegg og baseres på tabell gitt av Helse- og Omsorgsdepartementet i forskrift av 21.04.97 del 2 og 3, men ikke det øvrige regelverk. Erstatning for en og samme skade kan ikke overstige 100 prosent selv om flere kroppsdeler eller organer er skadd.

11.3.2 Yrker med forhøyet ulykkesrisiko

- Yrker med forhøyet ulykkesrisiko forstås som blant annet:
- Utøves i høyden (stige, stillas, lift og lignende)
- Håndtverksyrker (snekker, elektriker, maler, vaktmester, rørlegger og lignende)
- Produksjon- og lagerarbeid

Fremtind

- Vei- og anleggsarbeider
- Institusjonsmedarbeider
- Innebærer omgang med kjemiske midler, eksplosiver
- Jordbruk, skogbruk, husdyrhold og reindrift
- Transportvirksomhet
- Renovasjonsarbeid
- Yrkesfiske, dykking og all offshorevirksomhet
- Vakhold, militær tjeneste, brann-, politi og fengselsvesen
- Stuntaktiviteter og luftakrobatikk

11.4 Erstatningsregler for ulykkesskade

11.4.1 Utbetaling ved dødsfall

Utbetaling av forsikringssum ved forsikredes død følger bestemmelsene i FAL kap. 15.

Hovedregelen er at forsikringssummen ved forsikredes død utbetales til avdødes ektefelle.

En person anses ikke som ektefelle når det på dødsfallstidspunktet er avsagt dom for eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse. Dette gjelder selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

Har avdøde ikke ektefelle, eller er ektefellen ikke lenger er i live, utbetales forsikringssummen til avdødes arvinger etter lov eller testament i henhold til arvelovens bestemmelser.

For kollektive forsikringsavtaler kan det avtales mellom arbeidsgiver og arbeidstaker, eller deres organisasjon hvilke bestemmelser om retten til forsikringssum som skal gjelde. Det samme gjelder når en forening har tegnet kollektiv forsikring på medlemmenes liv.

Hvis det er avtalt vil det fremkomme av forsikringsbeviset.

På kollektive forsikringer er ovennevnte begunstigelse ufravikelig. På individuelt tegnede forsikringer kan den forsikrede fravike ovennevnte klausul ved å oppnevne navngitt(e) person(er) som spesielt begunstiget. Begunstigelser vil fremkomme i forsikringsbeviset.

11.4.2 Utbetaling ved varig medisinsk invaliditet

Retten til erstatning inntreder dersom den sikrede innen 3 år etter at skadetilfelle fant sted er bedømt som varig medisinsk invalid. Erstatningen fastsettes forholdsmessig etter medisinsk invaliditetsgrad.

11.4.3 Samvirkende årsaker

Når det kan antas at forutgående sykkelig tilstand eller anlegg hos den forsikrede, sammen med ulykkesskaden har medvirket til den invaliditet som begrunner erstatningskravet, reduseres erstatningen i forhold til den betydning den forutgående tilstand eller anlegg har hatt for den forsikredes endrede tilstand.

11.4.4 Plikter ved skade

Skadelidte skal snarest søke lege/tannlege og følge legens anvisninger og behandlingsopplegg.

Hvis selskapet finner det nødvendig kan det kreves spesialisterklæring fra uavhengig lege. Erklæringen betales av selskapet.

12. Hva forsikringen omfatter ved avbestilling

12.1 Avbestilling av reise

Omfattes	Omfattes ikke
<p>Ved avbestilling av reise, overnatting og utflukter før avreise dekker forsikringen forhåndsbetalte kostnader sikrede ikke har krav på å få refundert, dersom avbestillingen skyldes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Akutt og uventet alvorlig sykdom, akutt og uventet forverring av sykdom, ulykkesskade eller dødsfall som rammer<ul style="list-style-type: none">◦ Sikrede, sikredes eneste medreisende eller deres nærmeste familier◦ En/flere i sikredes reisefølge, når inntil 8 personer har kjøpt reise sammen, med samme avreise/hjemreise og samme reisemål◦ Nøkkelperson i reisefølget som sikrede er avhengig av for å kunne reise (barnevakt, sjåfør, skipper, dirigent)• Alvorlig skade på egen eiendom eller forretning• At Utenriksdepartementet offisielt fraråder reiser til sikredes reisemål, og reiserådet gjelder når det er 72 timer igjen til planlagt avreise. Forsikringen dekker likevel ikke kostnader til reiser som på bestillings- eller betalingstidspunktet var omfattet av et offisielt reiseråd fra Utenriksdepartementet.	<p>Avbestilling som skyldes</p> <ul style="list-style-type: none">• Sykehusopphold eller behandling som blir lengre enn forventet• Operasjon, behandling, kur eller rekreasjonsopphold som var planlagt/forespeilet før reisen ble helt eller delvis betalt• Akutt forverring av sykdom når forverringen med høy grad av sannsynlighet kunne inntreffe før planlagt avreise• Svangerskap eller frivillig abort• Fødsel fra og med 36. svangerskapsuke <p>Følgende utgifter omfattes ikke</p> <ul style="list-style-type: none">• Visum og innreisetillatelse• Skatter, offentlige avgifter og gebyrer• Timeshareandel og annen eiendom inkludert årlige kostnader og tapte leieinntekter• Bonuspoeng og cashpoints som tilbakeføres ved avbestilling• Voucher og gavekort mottatt ved avbestilling• Kostnader til reiser som på bestillings- eller betalingstidspunktet var omfattet av et offisielt reiseråd fra Utenriksdepartementet

Fremtind

- At sikrede, ektefelle eller eneste reiseledsager blir innkalt som meddommer eller vitne i en rettsak på det tidspunkt den planlagte reisen skulle gjennomføres
- At fritidsreiser innenlands er i strid med nasjonale råd fra den norske regjeringen

Forsikringen dekker kun sikredes personlige økonomiske tap og andel. Med dette menes det beløp sikrede har betalt for seg og de som er medforsikret i avtalen.

Når det gis erstatning for avbestilt reise, opphold og utflukter, dekkes også forhåndsbetalte billetter til arrangementer.

Omkostninger for dyrepensjonat (hund/katt) dekkes når sikrede må avbestille reisen. Dekkes med inntil 2 500 kroner.

Sikrede skal avbestille reise og opphold så snart det er klart at reisen ikke kan gjennomføres.

12.2 Erstatningsregler ved avbestilling av reise

Erstatning utbetales etter dokumenterte utgifter

Følgende må sendes inn ved krav om erstatning

- Original billetter/leiekontrakt inkludert bekreftelse på at disse er betalt og avbestilt
- Legeattest som bekrefter at lege er oppsøkt før reisens påbegynnelse og hvor lege bekrefter at avbestilling skyldes uventet akutt sykdom/ulykkestilfelle
- Skade-/takst-/politirapport som bekrefter at avbestillingen skyldes alvorlig skade på bolig eller forretning
- Skriftlig dokumentasjon på innkallelse til rettssak som meddommer eller vitne

13. Hva omfattes ved evakuering

13.1 Evakuering på reise

Omfattes

Nødvendige og dokumenterte merutgifter ved evakuering erstattes når årsaken er

- Naturkatastrofe på reise utenfor Norge
- Krig eller krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, terror, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden, når sikrede er på reise i et område som før innreise ble ansett som fredelig
- Epidemi som bryter ut på reise utenfor Norge. Med epidemi menes smittsom alvorlig sykdom som sprer seg hurtig mellom mennesker

Vi erstatter døgnpris for ubenyttede reisedager sett i forhold til reisens planlagte lengde.

Tapt ferie erstattes inntil 2 000 kroner per person per døgn. Maksimalt 150 000 kroner per forsikringsår.

Evakueringen må være beordret av norsk utenriksdepartement (UD). Det dekkes utgifter til reise og overnatting til nærmeste sikre destinasjon i henhold til Utenriksdepartementets anbefaling.

Omfattes ikke

- Utgifter som refunderes av andre aktører

Det framgår av forsikringsbeviset hvilken forsikring denne ansvarsforsikringen er avtalt for.

1. Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder de personer som fremgår av vilkårene PRE-450.100, PRE-450.200, PBK-210.100 og PBK-200.100 for henholdsvis reise, innbo og bygningsforsikring.

2. Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder det sted som fremgår av vilkårene PRE-450.100, PRE-450.200, PBK-210.100 og PBK-200.100 for henholdsvis reise, innbo og bygningsforsikring.

3. Ansvar

3.1 Rettslig erstatningsansvar

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none">Sikredes rettslige erstatningsansvar for skadeSelskapets samlede erstatningsplikt er begrenset til summen som fremgår av forsikringsbeviset og den gjelder for hvert skadetilfelle.	<ul style="list-style-type: none">Ansvar som bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti.Ansvar for skade på ting som tilhører en annen, men som sikrede selv eller noen annen på sikredes vegne tar hånd om for leie, lån, bruk og oppbevaring.Ansvar for oppreisning etter skadeserstatningsloven, jf. §§ 3-5 og 3-6, bøter og lignende.Ansvar overfor medlemmer av den sikredes familie, herunder ektefelle/samboer, foreldre/steforeldre/fosterforeldre/ svigerforeldre, søsken, barn/stebarn/fosterbarn/barnebarn/samboers barn og disse personers ektefeller/samboere.Ansvar overfor medeiere for skade på ting som eies i fellesskap eller overfor en virksomhet som disponeres av sikrede, eller der sikrede eller dennes familie har vesentlig eierinteresse.Ansvar som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy, arbeidsmaskin med egen framdriftsmotor, båt, vannjet, vannscooter, luftfartøy, eller registrert trav- eller galopphest som trenes for eller deltar i løp. Likevel erstattes ansvar som eier, fører eller bruker av<ul style="list-style-type: none">rullestol, selvgående gressklipper og snøfreserEl-sykkel som ikke kan oppnå hastighet over 25 km/thangglider/paraglider uten motorfritidsbåt med lengde til og med 14 fot og påhengsmotor til og med 10 HK, kano, kajakkseilbrett/surfebrettdrone og modellfly som er registret på sikrede og benyttes under flyvning i åpen kategori A1, A2 og A3 i henhold til gjeldende regelverk fra luftfartstilsynet. Forsikringen er begrenset til skader oppstått under lek, hobbybruk eller konkurranser og omfatter objektivt ansvar med inntil 750 000 SDR (ca. 9,3 millioner nok).Ansvar for skade på ting oppstått ved maskingravnings-, sprengnings-, pelings- eller rivningsarbeid. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse. Likevel erstattes sikredes ansvar i egenskap av byggherre for bygg under oppføring på den forsikrede eiendom.Det objektive foreldreansvaret for barns skadeforvoldelse, jf. skadeserstatningslovens § 1-2, nr. 2.Ansvar i yrke eller erverv. Likevel erstattes ansvar i forbindelse med ervervsrelatert drift på landbrukseiendom, såfremt dette er landbruksvirksomhet som ikke overstiger en årlig omsetning på 100 000 kroner.Ansvar for skade som sikrede har voldt forsettlig, jf. forsikringsavtaleloven §§ 4-9 og 4-14.

Fremtind

- Ansvar ved forurensning dersom årsaken til forurensningen ikke er tilfeldig og plutselig.
- Ansvar ved overføring av smittsom sykdom.
- Styreansvar.

For ansvar knyttet til dekningen for innbo og reiseforsikring:

- Ansvar som eier av fast eiendom

3.2 Hvilke skader som erstattes

Dekkes

- Personskade, det vil si død, skade eller sykdom som er påført en person.
- Tingskade, det vil si løsøre, dyr eller fast eiendom som er tapt eller påført fysisk skade.
- Økonomisk tap som følge av den fysiske skaden.

Skaden må være konstatert i forsikringstiden. Alle skader som skyldes samme skadevoldende begivenhet, regnes som ett skadetilfelle, og relateres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

Dekkes ikke

4. Erstatningsregler for ansvar

4.1 Sikredes plikter ved skadetilfelle

Blir det reist erstatningskrav mot sikrede, eller det kan ventes at krav vil bli reist, må selskapet underrettes så raskt som mulig. Ved erstatningskrav mot sikrede eller direkte mot selskapet, plikter sikrede for egen regning

- å gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen
- å utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig
- å møte ved forhandlinger eller rettergang

Uten selskapets godkjenning må sikrede ikke innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav.

4.2 Selskapets plikter ved skadetilfelle

Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger egenandelen, plikter selskapet

- å utrede om det foreligger erstatningsansvar
- å forhandle med skadelidte
- å føre saken for domstolene om nødvendig

Selskapets egne kostnader i forbindelse med saken kommer i tillegg til forsikringssummen.

Utgifter til ekstern advokat- og annen sakkyndig bistand som er valgt eller godkjent betales av selskapet.

Dersom erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles kostnadene etter partenes økonomiske interesse i saken.

Er selskapet villig til å inngå forlik i saken eller betale kravet innenfor forsikringssummen, betaler selskapet ikke videre utgifter ved saken.

Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Framsettes krav om erstatning direkte mot selskapet, skal selskapet varsle sikrede så raskt som mulig og holde sikrede underrettet om videre behandling av kravet. Selskapets innrømmelse overfor skadelidte binder ikke sikrede.

5. Egenandel

- I erstatningsoppgjøret fratrekkes egenandelen som framgår av forsikringsbeviset eller vilkårene.
- Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen trekkes.
- Har sikrede flere forsikrede ting som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes kun den høyeste egenandelen. Rettshjelp er ikke omfattet av denne bestemmelsen.

Retts hjelpdekningen er en refusjonsordning som erstatter utgifter til juridisk bistand ved tvist som omfattes av vilkårene for forsikringen. Vilkår for retts hjelp må leses i sammenheng med øvrige vilkår som gjelder for den enkelte forsikringen.

1. Hvem forsikringen gjelder for

Innbo- og reiseforsikring: Retts hjelpsforsikringen gjelder de personer som fremgår av vilkårene PRE-450.100, PRE-450.200, PBK-210.100 når forsikrede personer er part i tvist i egenskap av privatperson.

Hus- og fritidshusforsikring: Retts hjelpsforsikringen gjelder når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier eller fester av den forsikrede eiendommen.

Motorkjøretøy- og fritidsbåtforsikring: Retts hjelpsforsikringen gjelder når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier eller rettmessig bruker/fører av det forsikrede motorkjøretøy/den forsikrede båten.

2. Hvor forsikringen gjelder

Innbo, hus og fritidshus: Forsikringen gjelder på avtalt forsikringssted.

Reise: Forsikringen gjelder på reiser utenfor Norden.

Motorkjøretøy og fritidsbåt: Forsikringen gjelder i Norden.

3. Når forsikringen gjelder

Retts hjelpsforsikringen gjelder tvister som oppstår mens forsikringen er i kraft.

Retts hjelpsutgifter dekkes ikke dersom tvistegrunnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden. Med tvistegrunnlag menes de forhold som dannet grunnlaget for tvisten.

For hus/fritidshus gjelder i tillegg følgende: Dersom den forsikrede faste eiendom er solgt og forsikringen i selskapet opphørte i forbindelse med salget, erstattes retts hjelpsutgifter ved tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier. Ved tvist med selger i forbindelse med kjøp av ny bolig som sikrede ennå ikke har flyttet inn i og avtalt egen forsikring på, erstattes retts hjelpsutgifter dersom nåværende bolig var forsikret i selskapet på kjøpstidspunktet. Dette gjelder også tvist med selger ved kjøp av tomt for bygging av egen bolig. Med bolig i denne sammenheng menes bygning som blir benyttet til fast opphold på helårs basis.

Innbo: Forsikringen dekker tvist angående leilighet som bebos av sikrede og hvor sikrede ikke har mulighet til å kjøpe egen bygningsforsikring med retts hjelpsdekning.

For kjøretøy/fritidsbåt gjelder i tillegg følgende: Dersom sikredes kjøretøy/fritidsbåt er solgt, og forsikringen opphørte i forbindelse med salget, erstattes likevel tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier/rettighetshaver.

4. Retts hjelp

4.1 Retts hjelp

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none">Rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retts hjelpere jf. domstoloven § 218, rettsgebyr, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist.Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten dekkes med inntil 20% av den totale forsikringssum.Utgifter til vitner erstattes bare ved hovedforhandling og bevisopptak.Idømte sakskostnader erstattes i første instans.Tilkjente sakskostnader går til fradrag. Likevel erstattes slike sakskostnader når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.	<ul style="list-style-type: none">Retts hjelpsutgifter for juridiske personer erstattes ikke.

4.2 Retts hjelp

Dekkes	Dekkes ikke
Rimelige og nødvendige utgifter til tvist som hører inn under de alminnelige domstoler, jf. domstoloven § 1, eller jordskifteretten.	<ul style="list-style-type: none">Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv.Tvist som gjelder fast eiendom utenfor Norden.Tvist som gjelder annen eiendom enn den forsikrede eiendom eller det forsikrede objekt.

Fremtind

Med tvist menes at et krav er framsatt og helt eller delvis bestridt. Vedvarende taushet i mer enn 2 måneder hos motpart anses som tvist.

En tvist ansees ikke for å være flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saker.

Utgifter til behandling i Finansklagenemnda dekkes med inntil 15 000 kroner.

Saker som behandles i forliksrådet eller jordskifteretten dekkes med inntil 25 000 kroner.

- Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
- Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene, bortsett fra tvist i husleieforhold som knytter seg til sikrede forsikrede eiendom.
- Tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsordning, forhandlingssak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling dersom sikrede er skyldner.
- Straffesak og ærekrenkelsessak. Likevel erstattes sikrede utgifter når denne i slik sak krever erstatning av den som er mistenkt, siktet eller saksøkt.
- Ekspropriasjonssak
- Skjønnsak hvor sikrede søker å tilegne seg rettighet over annen eiendom.
- Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel erstattes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandling unntatt fra dekning.
- Tvist i saker om personskade, hvis ikke motpart eller dennes forsikringsselskap skriftlig har avslått å erstatte sikrede nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand. Likevel erstattes utgifter i saken etter saksanlegg, hvor sakskostnadsspørsmålet avgjøres av retten i henhold til tvistelovens bestemmelser. Dette gjelder også ved voldgift. Med saksanlegg menes utgifter fra og med forberedende arbeid med forliksklage/stevning.
- Tvist om oppholdstillatelse i Norden.
- Tvist om salær
- Tvist om trav og galopphester

For rettshjelpsforsikring gjennom innbo-, reise-, hus- og fritidshusforsikring dekkes ikke tvister som eier fører eller bruker eller tvister som ellers gjelder

- Motorkjøretøy
- Arbeidsmaskiner med eget fremdriftsmaskineri
- Båt over 15 fot eller med påhengsmotor over 10 HK, vannjet og vannscooter
- Luftfartøy

5. Erstatningsregler og plikter i skadeoppgjøret

5.1 Erstatningsberegning

Samlet erstatning ved hver tvist er begrenset til sikredes økonomiske interesse eller 100 000 kroner, selv om det er flere parter på sikredes side. Dersom det er tre eller flere parter på sikredes side i saken kan forsikringssummen utvides til 250 000 kroner per tvist. Ektefeller/samboere i samme tvist regnes som én part.

Erstatning og egenandel fordeles på antall parter på samme side i tvisten. Dette gjelder også om partene har rettshjelpsforsikring i flere forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpsforsikring under flere forsikringer i ett eller flere selskap

Parter uten forsikringsdekning holdes utenfor ved erstatningsberegningen. Selskapets ansvar er alltid begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp, og sakskostnader forårsaket uten rimelig grunn må sikrede betale selv.

Fremtind

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent sakskostnader, må sikrede på forhånd ha godkjenning fra selskapet dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne sakskostnader. Uten slik godkjenning går tilkjente sakskostnader i dommen til fratrukk i erstatningen.

5.2 Egenandel

Egenandelen fremgår av forsikringsbeviset. I tillegg må sikrede selv betale 20 prosent av utgifter til advokat og sakkyndig bistand. Det trekkes bare én egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side. Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen trekkes.

6. Sikrede sine plikter og rettigheter

6.1 Meldefrist

Twist må snarest mulig meldes skriftlig til selskapet, senest ett år etter at tvisten er oppstått og advokat er engasjert. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling eller for særdomstol, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet, eller saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

6.2 Valg av advokat

Sikrede velger selv advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

Er det flere parter på samme side med tilsvarende interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

7. Selskapet sine rettigheter

Ved krav om oppgjør skal salærkrav dokumenteres med spesifisert timeliste og timesats.

Før endelig oppgjør foretas, kan selskapet kreve dokumentasjon for at egenandelen er betalt.

Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves erstattet under forsikringen. Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol, eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.

Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges for Den Norske Advokatforening.